

Literatúra 5.ročník

Tematický celok	Požadovaný výstup
1. Všeobecné pojmy Pozvánka do knižnice	Žiak vie správne vysvetliť rozdiel medzi autorom (článku v novinách, v časopise) a spisovateľom (umeleckej literatúry). Vie vysvetliť rozdiel medzi umeleckým textom (v beletrii) a textom v dennej tlači. Vie analyzovať ilustráciu v súvislosti s textom. Dokáže porovnať knihu a internet ako zdroj informácií – uvedomuje si pozitíva i negatíva. Pozná rôzne druhy kníh. Vie informovať o vynáleze kníhtlače. Pozná systém školskej knižnice. Vie v knižnici vybrať knihu podľa katalógu i tematického zatriedenia. Vie vymenovať knižničné služby, pozná typy knižníc. Pozná noviny ako denník, časopis ako periodikum a detské časopisy.
2. Poézia Ľudová pieseň Uspávanky, ľúbostné piesne Zbojnícke, regrútske a vojenské piesne Obradové piesne Koledy Pracovné piesne Zľudovená pieseň Piesne regiónu	Žiak vie vysvetliť pojmy verš, strofa, rým, rytmus. Vie vyhľadať verš, strofu v básni. Vie rozlíšiť rytmus v básni. Vie určiť slová básni, ktoré sa rýmujú. Vie rozlíšiť personifikáciu v texte. Vie vytvoriť personifikáciu. Vie vysvetliť prirovnanie ako stylistický prostriedok, ktorý sa využíva na porovnávanie spoločných znakov vecí a javov. Vie rozlíšiť prirovnanie v texte. Vie vytvoriť vlastné prirovnanie. Vie recitovať báseň, pričom rešpektuje rytmickú usporiadanosť. Pozná typológiu pracovných piesni. Žiak dokáže vysvetliť termín zľudovená pieseň. Pozná rozdiel medzi ľudovou a zľudovenou piesňou. Pozná mená autorov piesní. Žiak si osvojí názvy niekoľkých piesní regiónu. Dokáže vypracovať projekt na tému ľudová pieseň.

V ríši rozprávok 3. Próza EUDOVÁ ROZPRÁVKA AUTORSKÁ ROZPRÁVKA	Vie vysvetliť literárnu postavu ako fikciu autora, nositeľa deja. Vie určiť hlavné a vedľajšie postavy. Vie výstižne charakterizovať postavy. Vie vysvetliť funkciu nadpisu. Vie vyhľadať a posúdiť súvislosti medzi nadpisom a textom. Vie vysvetliť členenie textu na odseky. Vie vyhľadať kľúčové slová v odseku. Vie zdôvodniť, prečo sa literárne dielo člení na kapitoly. Vie abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku na základe vyhľadávania potrebných informácií v texte, ich porovnávaní a syntézy, resp. jednoduchého zovšeobecňovania. Žiak aplikuje získané vedomosti o próze pri práci s textom. Vie vysvetliť pôvod rozprávky. Vie charakterizovať ľudovú rozprávku ako súčasť ľudovej slovesnosti. Vie rozlíšiť ľudovú rozprávku od autorskej. Vie vyhľadať v texte hlavé znaky rozprávky. Vie vysvetliť ich úlohu vo fantastickej rozprávke. Vie zdôvodniť úlohu fantázie a fantastických javov, magických čísel a predmetov. Vie rozlíšiť fantastické a realistické rozprávky. Vie vymenovať zberateľov a autorov rozprávok. Vie vysvetliť význam činnosti zberateľov rozprávok vo vytváraní ľudských a národných hodnôt. Žiak pozná a dokáže aplikovať útvary ľudovej slovesnosti : hádanka, príslovie, porekadlo a pranostika.
4. Poézia nonsensu EUDOVÉ ROZPRÁVKY S PRVKAMI NONSENSU	Vie vysvetliť pôvod nonsensu v ľudovej slovesnosti. Vie na konkrétnej ukážke vysvetliť, ako vzniká nonsens. Vie vymenovať mená spisovateľov nonsensu. Vie vysvetliť znaky nonsensu v texte (v poézii a v próze). Vie vysvetliť nonsens ako štylizáciu textu.

5. Pozrime si rozprávku	Žiak vie vysvetliť pojmy viažuce sa k bábkovej hre. Vie vysvetliť úlohu bábkoherca. Vie vysvetliť pojem animácia. Pozná úlohu osôb, ktoré sa podieľajú pri inscenácii. Vie charakterizovať divadelnú hru ako prozaické dielo- literárny text, určený na realizáciu na divadelnej scéne. Vie vysvetliť, ako dramatické dielo vzniká. Vie čítať prehovory jednotlivých postáv vhodnou moduláciou hlasu v súlade s obsahom textu. Vie abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku dramatického textu. Vie vysvetliť rozdiel medzi prozaickým textom a jeho zdramatizovanou podobou. Pozná tvorbu Viktora Kubala, zakladateľa slovenského kresleného filmu.
6. Povest'	Žiak vie vysvetliť rozdiely medzi povest'ou a rozprávkou. Vie priradiť povesti k jednotlivým druhom. Vie rozlíšiť ľudové a autorské povesti. Vie rozlíšiť, čo je v povesti fantastické a čo realistické. Vie sformulovať hlavnú myšlienku povesti. Vie reprodukovať regionálnu povest'. Vie vymenovať autorov národných povestí.
7. Legendy	Žiak vie vysvetliť, že hlavnou postavou je osoba, ktorá za svoje činy bola vyhlásená za svätú. Vie abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku prečítaného. Vie vyhľadať a utriediť reálne a fantastické deje v legende. Vie odlíšiť legendu od rozprávky a od povesti. Vie rozlíšiť legendy podľa pôvodu. Vie uviesť meno autora legendy.
8. Encyklopédie	Žiak vie vysvetliť, že ide o náučný text, ktorý využíva odbornú terminológiu. Ovláda termín encyklopédia. Pozná najznámejšie encyklopédie. Vie vyhľadávať informácie. Vie vysvetliť, ako sú zoradené informácie v encyklopédii. Vie vyčleniť hlavné informácie v texte. Vie vybrať vhodné informácie z najväčšej encyklopédie na svete – na internete Wikipedia - pri riešení konkrétnej úlohy.
9. Komiks	Žiak vie vysvetliť pôvod komiksu. Vie vysvetliť komiks ako žáner s epickým dejom (prózu) sprostredkovaným bez rozprávača cez priamu reč a obrázky. Vie sformulovať hlavnú myšlienku komiksu. Vie vytvoriť komiks transformáciou príbehu do priamej reči v bublinách. Vie uviesť mená známych domácich aj svetových autorov komiksu.